

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Polónyi ellen.

(Sz. Z.) Polónyi Géza igazságügyminiszter maga sem gondolt arra két évvel ezelőtt, hogy valaha beülhet a miniszteri bársonyszékbe. Változott viszonyok közt, kétszer huszonnégy óra emelte a diszes méltóságba. Persze, hogy szemet szurt ez, a nagyratörő, mellőzött miniszteri aspiránsok közt, akik Polónyi készségeit nem akarják meglátni, mert ők csak a parvenü minisztert látják benne. A parvenüt, ők: a híresek, a demokraták, választói jogokban egyenlőséget keresők.

Mert szent a demokratáság elve, de attól függ, hogy miképpen magyarázzák? Lehet úgy is: hogy minden szentnek maga felé kell a kezének hajolni. A cél lehet az is, hogy más jusson ama bársonyszékbe s akkor ez a cél nyomban szentesíti az eszközöket.

De szép dolog a közérdek, én Istenem! És mindenütt hirdetik, hogy annak alá kell rendelni az egyéni érdekeket. De jó is volna ennél az ügynél az erkölcsi felháborodást megtalálni. Például hinni Halmos volt polgármester urnak, akiben ez a morális felháborodás most tört ki. És szörnyen háborodik

oly dolgok felett, amelyek az ő polgármestersége alatt történtek, állítólag. Hát Halmos polgármester ur igazán jól be tudja osztani az indulatait! Ha az erkölcsi tyuk-szemére hágnak, má-fél év múlva ront neki a lábára taposónak. Akkor, mikor még bent ült a polgármesteri székben, hallgatott. Hallgatott, mint Tóth Béla szerint: a dinnye a füben. És akkor se fortyant fel a becsületérzése, mikor letaposott tyuk-szemekkel ki kellett sántikálnia a polgármesteri székből. Most áll elő azzal, hogy rabolták a közérkölesöket Polónyiék. Mikor?! Arra is megadja a választ. *Ő alatta, az ő polgármestersége idejében.* És elfeledkezik arról, hogy a törvény, a társadalom ítélete nem csak azt sújtja, aki rabol, lop, hanem aki a rablást, lopást elősegíti. Ezeket tettestársaknak tekintik a bírók, hivatasosak és erkölcsi bakók egyaránt. És mint büntársakat, orgazdákat el is ítélik.

Hát el lehet-e képzelni, hogy Halmos polgármester elő mert volna állani azokkal a vádakkal — ha igazak lettek volna? — És amelyek, ha bírósági elbírálás alá esnek, furcsa fényt vetnek az ő polgármesteri működésére is. Meg akkor is, ha olyan elevenen él is a bosszu tüze lelkében Polónyi iránt.

Nem a Polónyi védelmére irattak e sorok. Hiszen, ha igazak lennének az ellene felhozott vádak, a mi védelmünk mellett is elesnék az igazság küzdelmeiben. De, aki higadtan, mérséklettel ítélkezik, ellen-vagy rokonszenvek nélkül tárgyilagosan, az nem láthat mást ebben az áldatlan küzdelemben, mint politikai manővert az egész koalíció ellen, furfangos támadást, mely a darabont lapok hasábjairól indult ki s melyet most a demokrata, meg radikális ellenzéki lapok folytatnak.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

Incidens az elnökség körül.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, jan. 15.

A képviselőház mai ülésén folytatták a kultuszterec tárgyalásait.

Ferenczy Géza: Az állami népoktatás hive, mert egyedül ez képes a nemzetiségi törekvéseknek gátat vetni. A protestáns hitfelekezetek jogállásával foglalkozik s az unitárius hitfelekezetnek az 1848. XX. t.-c. szellemében való támogatását kéri. Az unitárius egyházfelekezet hazafias és kulturális tőren mindent elkövet. Eddig is része volt államsegélyben s épen ezért, ha a többi protestáns felekezeteket most az eddiginél

Ritta.

— A „Debreczen” eredeti tárcája.

Irta: **Makoldy Margit.**

Surányi Ritta még alig volt tizenhat éves és már is kérője akadt: Sávossy Ernő ügyvéd és Rác Béla földbirtokos. Ritta gyorsan választott és menyasszonya lett Rác Bélának, nem is sejtve, hogy ezzel mily nagy fájdalmat okoz annak a másíknak, aki aztán bubánatában elutazott.

Ritta boldog volt. Teljesedésbe ment legforróbb vágya: az előkelő társaság kedvence, Béni az övé volt. Boldogsága azonban nem tartott soká.

Ritta atyja ugyanis, ki vagyonos ember volt, hirtelen tönkrement, mert magas összeg erejéig kezességet vállalt egy jó barátjáért, akiért fizetnie kellett. Ritta mamáját ágyba döntötte a végzetes csapás. Surányi a dolgozó szobájába vezette Rác Bélát, mikor az eljött menyasszonyához.

— Fontos dolgot kell önnek közölnöm, — mondta. Aztán megtörülte verejtékes homlokát, sápadt arcát és tompa hangon, elszántan folytatta:

— Megmondom nyíltan. Hisz ha szereti a leányomat, akkor ez úgy sem változtathat szerelmén, különben ugyanis megtudja előbb-utóbb! Hallja meg hát tőlem! Tönkre jutottunk, mátol fogva szegény emberek vagyunk. Ha így is nőül veszi a leányomat, jó, ha nem, úgy is majd csak megsegít bennünket a jó Isten.

A vőlegény elsápadt, majd felkelve szó-kérő, ezt felelte.

— Mélyen sajnálom uram, de nem házasodhatom hozomány nélkül, mert birtokaim tul vannak terhelve. Öszinteségét ime öszinteséggel viszonzom.

Rác Béla azután bucsut véve, eltávozott.

Ritta eleinte nem akart hinni az apjának, mikor az elmondta a történeteket. Este, mikor az ablaknál bámulta a csillagok ra-

gyogását, benyitott hozzájuk egy ember, ki Ritta számára egy papírba göngyölt tokocskát hozott. Ritta felbontotta. A jeggyűrű volt benne, melynek a párja ott fénylett az ujján.

Ritta előtt nem ragyogtak többé a csillagok; homály vette körül, sötétség lett s összerogyott.

Sokáig nagyon súlyos beteg volt s alig lehetett elvonni abba a kis lakásba, melyet az édesapja bérelt ki a csapás után számukra.

Egy napon aztán, mikor magához tért, tekintete az asztalon levő virágokorra tévedt és megkérdezte az édes anyjától:

— Kitől van ez a virág?

Az édes anyja örömmel felelte:

— Sávossy ügyvéd küldte neked. Mindennap küld és kérdezősködik hogyléted felől.

— Sávossy itthon van?

— Itthon! Hazajött mindjárt, mikor... Nem folytatta tovább, mert félt, hogy fáj-

ROSE DEZSŐ

ékszerkereskedése
DEBRECZEN, Piacz-utca, Hungária-kávéház mellett.
Specialista modern ujdonságokban.

nagyobb mértékben támogatja az állam, az unitáriusok is megérdemlik a fokozott támogatást. Bizalommal van a miniszter iránt és megszavazza a költségvetést.

Becsey Károly: A kisdékvó ügyvel foglalkozik, amely mostani állapotában legkevésbé sem kielégítő. A mostani költségvetés sem fordít rá elegendő gondot. Az óvodatörvényt módosítani kell. Méltánytalan dolog, hogy külföldről ezer és ezer nevelőnőt, guvernantot, bonnet hoznak évenként hozzánk, idehaza pedig tömérdek becsületes, tanult és derék magyar leánynak nincs kenyere s elbukik, mert másképen nem tud megélni, mintha a tisztességét váltja fel aprópénzre. Beszél az iskolakerülésről. Szomorú dolog, hogy épen a magyar faj az, melynek tanköteles gyermekei látogatják legkevésbé az iskolákat. Ez nem a nép, hanem az eddigi kulturpolitika hibája. A népoktatási törvények 38-ik esztendejében légió az analfabéták száma és hater ezer tanítóval még mindig kevesebbünk van, mint amennyi kellene. A magyar nyelv tanítását is oly hiányosnak tartja, hogy a gyermekek egy ötöde egyáltalán nem tanul meg magyarul. Beszél a tanfelügyelői intézményről, melyet reformálni kell. A tanfelügyelőt vissza kell adni az iskolának és mentesítsük őket a meddő munkáktól és a politikai szereplés kötelezettsége alól. (Helyes.) A tanfelügyelőket szakvizsga elé kell küldeni.

Nagy György: Sok köztük az analfabéta. A esiki egyáltalán még írni sem tud!

Becsey Károly: A költségvetést elfogadja.

Kmetty Károly: A szabadelpvűpárt uraima nem volt kedvező a kultura ügyének. A magyar közvélemény Apponyinak valamikor más miniszteri tárcát szánt, nem a kultuszt, de a gondviselés különös kedvezése, hogy egy történet, amint bekövetkezett. A közoktatást közelebb kell hozni az élethez: ez a kultura legfontosabb követelése és legnagyobb problémája. Hencz Károly — sajnálja, hogy nincs itt...

Kállay Tamás: Mi nem! (Derűtség.)

Kmetty Károly: Meitelen kard elő állította a tudományos világot, pedig a becs mérő, fitváló általános ítéletre nem szolgált rá. Hencz támadása igazolatlan volt, mert, például olyan embereket, mint Alexander Bernát, még sem illet a magyar tudomány szégyenkövének feltüntetni.

Szemrecsányi György: Csak azt mondta, hogy üzérkedik.

Kmetty Károly: A budapesti egyetemet is kedvvel szokták támadni. Ez is tiszta igazságtalanság. Az egyetemen vannak nagy bajok, de ezeknek legfőbb részét a tulzsufaltság okozta.

Szász József: Még van hallgatóság a teremben!

Kmetty Károly: Nem fér bel. Az év elején, mikor nem eresztették be a terembe, elszokott attól, hogy később elmenjen. A tulzsufaltságot a professzorok nem szüntethetik meg.

Hencz Károly: A rossz rendszer okozta a rossz professzorokat!

Kmetty Károly: A kormány szüntetheti csak meg a tulzsufaltság által okozott bajokat.

Hencz Károly: A professzorokat kell kieserélni.

Az elnök (csenget): Hencz képviselő ur ne zavarja folyton a szónokot.

Kmetty Károly: Nem igaz, hogy az egyetemen a vizsga tiszta lutri. Szól a protekcióról s konstatálja, hogy a protektorok legnagyobb része a képviselők és az ujságírók közül kerül ki. Minden protekció sikerrelensége pedig fokozza az egyetem népszerűtlenségét. (Derűtség.) A nőknek egyetemi oktatását nem tartja a liberalizmus kérdésének. Sőt az az igazi liberalizmus, ha a nőket nem engedjük egyáltalán az egyetemre, vagy legalább megnehezítjük odakerülésüket. A nők maradjanak igazi hivatásuk mellett. Eleinte szigorúan megróztálták őket s csak a legkiválóbb nők kerültek az egyetemre.

Nagy György: De ki állapítja meg, ki a nők közül a legképzettebb? (Derűtség.)

Kmetty Károly: A miniszter! Félti az országot a diplomás nőproletárok által okozott bajtól. A magyar női típus egyre inkább pusztulóban van s olyan női típus van szaporodóban, melynek képviselője inkább női szörnyeteg, amely a feminizmusért, ennek a hőbortjéért őrvjng, olyan női típus, mely tapsol a tömegháztartások ideáinak, megveti az erkölcsöt és a szemérmert, a házasságot, retteg az anyasságtól. Rómát a nőinek romlása pusztította el. Kéri a minisztert, hogy a nőképzés reformjával álljon ellen annak, hogy a régi magyar női típus kivessen s a női szörnyetegek kerüljenek a helyébe. (Derűtség.)

Szól a színészeti ügynek a belügyi tárcától való átviteléről. Ajánlja a miniszternek, ne ejtse el a belügyminiszter támogatását sem, mert az erkölcsrendszerre nagy szükség van a mi színházainknál. Erköletelenség és meztelenség őrvjng a budapesti s inházaknál. Alig van darab és színház, melyhez erkölcsös fiatalságot oda ereszteni volna szabad.

Az elnök haragszik.

Az elnök: Figyelmezteti a szónokot, hogy a színházak kérdése a belügyi tárcáé elő való.

Kmetty Károly: Jelentette a Háznak, hogy erről a kérdésről akar szólni.

Az elnök: De a Ház nem határozott ebben a kérdésben. Meg nem engedhetem, hogy olyan tárcá költségvetését itt ujból

szóba hozzák, amit már letárgyaltak. Ez kijátszása a házszabályoknak.

Kmetty Károly: Kéri a Ház engedélyét.

Az elnök: Kérem a Házat, megengedik-e Kmettynek, hogy másról beszéljen, mint a mit tárgyalunk. (Nagy zaj.)

A függetlenségi-párt nagy része az engedély mellett állt fel, az alkotmánypárt ellene.

Az elnök: Kérem megszámlálni a szavazatokat. (Megtörténik.) A Ház nem határozatképes s így az ülést fél órára felfüggeszttem. (Nagy zaj.)

Az elnök magából kikelt: arecal futott le az elnöki emelvényről s ezzel a szavakkal támadt a saját pártjára:

— Mondhatom nektek, ezek elviselhetetlen állapotok! En le is fogom vonni a konzekvenciákat. Válasszatok olyan elnököt, aki az ilyen inzultusokat zsebrevágni hajlandó. En nem vagyok olyan.

Nagy izgalommal tódultak a képviselők a folyosóra.

Szünet után.

Szünet után **Rakovszky István** elnököl.

Kmetty kijelenti, hogy eláll a színészeti ügyeknek a kultusztárcánál való megemlítésétől, majd áttér a harmadik egyetem kérdésére, amelyet Szegedre kíván helyezni. A költségvetést elfogadja.

Mániu Gyula a nemzetiségi kérdésekről beszél és a költségvetést elfogadja.

Hellebront Géza és **Mániu Gyula** személyes kérdésben szólalnak fel, majd **Dudics Endre** mutat rá azokra a pánszláv agitációkra, amelyeket az oroszok vállaltak a köpenyge alatt úznenek. A jelen kormánytól reméli a párbér megváltását. A költségvetést elfogadja.

Gieszevein Sándor szintén hozzájárul a költségvetéshez és a középiskolák reformját sürgeti.

Az ülés három órakor ért véget.

Egyház és iskola.

Az egyházi választásokat megfellebbezték. A debreczeni ev. ref. egyház — mint ismeretes — a múlt hó 29-én főgondnokot, presbyttereket és egyházközségi tagokat választott, melyen a reformpárt jelöltjei elbuktak. A reformpárt tagjai tegnapi fellebbezést jelentettek be a választás ellen az egyházmegyéhez.

dalmat okoz a leányának. De Ritta befejezte... Mikor tönkrementünk ugy-e?

Aztán nem beszélt aznap többé róla.

Ritta felgyógyult, elhagyta az ágyát és egy délután éppen olvasott mikor Sávossy ügyvéd látogatába jött hozzájuk. — Ritta szives üdvözlések után helylyel kínálta meg. Anyja kinézett a konyhába, hogy valamivel megkinálja a vendéget. Atyja nem volt otthon. Midőn egyedül maradtak, Rittából kitört a keserűség és szemrehányóan mondta:

— Visszajött ugy-e, hogy gyönyörköd-jék nyomorúságunkon és lenézzen bennünket.

— Hát ilyen embernek képzeld engem? — kérdezte fájdalmasan Sávossy.

— Hát miért jött volna másért?

— Azért, hogy megkérdézzem még egyszer: akar-e a feleségem lenni?!

Ritta nem felelt, Sávossy pedig folytatta:

— Tudom, hogy még nem felejtette el azt a másikat, de én igyekezni fogok őt felejtetni!

Ritta rózsás tenyerével befogta Sávossynak a száját. Sávossy megcsókolta a kis kezecskét s aztán kitört belőle a visszafolytott véghetetlen szenvedélye és sürgetőleg, türelmetlenül kérdezte:

— Ritta — mondja — akar-e hát az én édes feleségem lenni?

Ritta az ajkába harapott, de kimondta:

— Nem!

Sávossy elsápadt, Ritta pedig folytatta:

— Nem leszek a felesége most, mint szegény leány, mert akkor önmaga sem becsülne, hogy most elfogadom s mikor gazdag leány voltam, elutasítottam.

A férfi mást sem hallott, mint azt a tagadó szót: „nem”, mely rombadöntötte remélt boldogságát s imbolygó léptekkel indult kifelé. Az ajtóból ismét visszatekintett és újra kérlette a leányt:

— Könyörgöm, Ritta, irgalmazzon!

Ritta tagadólag bólintott a fejével, bár könnyes szeméi meghazudtolták kegyetlenségét.

II.

A kis városkában, hol Surányi Rittáék láktak, nagy port vert fel a hír, hogy Rittáék milliommokká lettek. Valami zsugori agglégény nagybácsitól örökölték.

Surányiék díszes palotát építettek, melyet Ritta születésnapján szenteltek fel.

Sávossy, ki Rittáékkal nem igen találkozott az utóbbi időben, egy napon a következő le-élkét kapta:

„Tisztelt ügyvéd ur!

Ujjonnan épült palotánk felavatására és egyuttal az én születésnapj ünnepemre szívesen meghívjuk. Üdvözlettel Surányi Ritta.”

Sávossy nem tudta, mitevő legyen. Forgott vele a világ, de az estélyen azért megjelent. Mily nagy volt a csodálkozása, midőn Ritta magához kérte a kis szalonjába. Sávossy belépett és a kék selyemruhába öltözött ünnepelhez fordulva, kérdezte:

— Mit kíván nagysád?

— Találja ki?

— Igazán nem tudom.

— Nem tudja? Hát nincs semmi mondani valója? — Kérdezte majdnem sirva a leány.

— Nincs! felelte a férfi.

— Akkor mehet a terembe, ahol a társaság már egybegyűlt.

— Nem megyek!

Ritta szemé felragyogott.

— Nem megyek — ismételte Sávossy — mert kérdezni valóm van. Már kérdeztem kétszer s most kérdezem harmadszor, de ezuttal már követelem: légy a feleségem!

Ritta Sávossy vállára hajtotta fejét és boldogan suttozta:

— Ha ugy akarod, Ernő, engedelmeskedem, de nem nőked, hanem a szívemnek!

Iskolai értesítés. Miután a tiszti főorvos jelentése szerint a városban uralkodott járvány megszűnt, az iskolák újra megnyitottak. Felkérem tehát azon szülőket, kiknek gyermekei az *ágost. hitv. ev. elemi iskolába járnak*, hogy azokat szerdán reggel a szokott időben küldjék az iskolába. Debreczen, 1907. január 15. *Materny Lajos*, isk. sz. elnök.

Zsidóhitközségek segélye. A város a helybeli zsidó hitközségek részére tudvalevően 134,000 korona segélyt adott. Ez összeg felosztására nézve a statusquo s óhitű zsidó hitközségek képviselői, a lapunkban már közölt arány szerint, békésen megegyeztek egymással. Az ilyen megállapított egyezség t tegnap délelőtt a küldöttségek pontokba foglalták s *Oláh Károly* elnökle mellett az erről szóló szerződést a várossal megkötötték.

Hajdúvármegye a múlt hóban.

A közigazgatási bizottság ülése.

Debreczen, január 16.

(Saját tudósítónktól.) Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt tartotta az évi első ülését. *Weszprémy Zoltán* főispán elnökle mellett. A közigazgatási bizottság fegyelmi ügyeket s a szakeladók havi jelentéseit tárgyalta, ezt megelőzőleg pedig az albizottságokat alakította meg.

Az elnök főispán délelőtt 9 órakor nyitotta meg az ülést, üdvözlően a bizottság tagjait. Jelen voltak az ülésen:

Weszprémy Zoltán főispán, elnök, *Kovács Gyula* alispán, *Pákozdy Sándor* főjegyző, *Faust Elek* pénzügyigazgató, *Baltház Dezső* dr., *Csánky Viktor* kir. tanfelügyelő, *Kiss Ferenc*, *Padrah Sándor*, *Weszprémy István*, *Kömmerling János*, *Kálmán Lajos*, dr., *Czeglédy Mihály* t. főügyész, dr., *Loóg Béla*, *Csapó István*, *Bor János*, dr., *Nagy Gábor*, *Balogh Sándor*, *Dávidházy Sándor* tb. főjegyző, *Losonczy Álmós* dr. főorvos, *Latinovits Mihály* államépítészeti főmérnök.

Albizottságok megalakítása.

Az egyes albizottságok tagjai nagyrészt a régié maradtak. Csupán azon bizottsági tagok helyére választottak újakat, kik bizottsági tagsági mandátumukat elvesztették. *Kovács Gyula*, dr., *Popper Mór*, *Rásó Gyula*, *Brassay Károly* és *Major Gyula* helyébe az egyes albizottságokba dr. *Baltház Dezsővel*, *Kálmán Lajossal*, *Bor Jánossal*, dr. *Loógh Bélával* és *Balogh Sándorral* töltötték be.

Adóbefizetés decemberben.

A vármegye lakossága befizetett decemberben: egyenes adóban 363,391.51 koronát (kedvezőbb a tavalyinál 353,768 koronával), hadmentességi díjban 8329.96 koronát (tavaly decemberben semmit), bélyegjövődékben 87,225.76 koronát, jogilletékben 65,399 koronát, dohányjövődékben 157,900 koronát, hátrámjövődékben 12,495, fogyasztási adóban 21,953 koronát. A pénzügyigazgató saját hatáskörében 28 esetben, a pénzügyminiszter felhatalmazása alapján 53 esetben adott fizetési halasztást.

Az alispáni jelentés.

Pákozdy Sándor főjegyző terjesztette elő az alispáni jelentést. A közbiztonsági viszonyok a megyében aránylag jók voltak, csupán kisebb jelentőségű lopási esetek fordultak elő. Folyamatban vannak a következő fegyelmi ügyek: *Kovács Ferenc*, hajdúböszörményi főjegyző, dr. *Veress Menyhért* hajdúböszörményi városi orvos, *Rajk Imre* dorogi főbíró, *Farkas Győző* és *Vekerdy Károly* ottani jegyzők és *Tóth Mihály* ottani pénztárnok, *Lengyel Zsigmond* hadházi végrehajtó és *Kelemen Gábor* hajdúböszörményi rendőrkapitány ellen.

Leidl Emil törvényhatósági állatorvos

jelentése szerint ragadós száj- és körömfájás *Tiszacségen* volt (megszűnt), sertésvész-esetek Földesen, Püspökladányban és Egyeken fordultak elő, ellenben Mikepéresen megszűnt a sertésvész, Szoboszlón pedig ugyan-estek a sertésvész és a takonykór.

Tanfelügyelői jelentés.

Csánky Viktor kir. tanfelügyelő a megyében levő állami tanárok és tanítók állami segélyes ügyeiről jelent. Kanyarójárvány miatt bezáratta az alispán a mikepéresi, hajdunánási, hadházi és dorogi óvodákat s iskolákat. A tanfelügyelő meglátogatta december során a kabai ev. ref. s izraelita iskolákat s óvodát. Tárgyalta a hajdudorogi állami iskola gondnokságával az ifjusági egyesületben történekről, a kabai községi iskolákkal pedig a szakiskola beállítása és megnyitása tárgyában.

A vármegye egészségügye.

Losonczy Álmós dr. terjedelmes jelentésben számol be az elmúlt hónap egészségügyi viszonyairól. A születések száma decemberben 530, 20 halvaszületéssel, a hallozások száma 371 volt, szaporulat 139 lélek.

A hevenyfertőző kórok közül a kanyaró csaknem egészen megszűnt. A kanyarójárvány véget ért Bőszörményben, Nánáson, Dorogon és Mikepéresen. E helyeken az iskolákat újból megnyitották. A vörheny Hajdúhadházon még mindig járványos és súlyos jellegű. A többi ragályos betegségek csekély kiterjedésűek és szelídek.

A főorvos jelentést tett végül a téglási ev. ref. népiskolák közegészség-ellenes állapotáról.

Városháza és vármegye.

A jog- és pénzügyi bizottság ülése.

Debreczen, január 16.

A jog- és pénzügyi bizottság a hó 17-én és 18-án délután, *Vecsey Imre* főjegyző elnökle mellett ülést, melyen számos fontosabbnál fontosabb ügyet tárgyal. A tárgyszorozat huszonegy pontja közül legérdekesebbek a következők:

Kultuszminiszteri leirat, mellyel az iparos tanonciskola 1905. évi költségvetésében mutatkozó hiánynak az állampénztárból fedezése megtagadatik. — A kolozsvári március 15-iki állandó bizottságnak megkeresése, az 1848-9-iki magyar honvédek érdekében a képviselőházhoz intézett kérvényének pártolása iránt. — Gazdasági bizottság javaslata a községi faiskolai szabályrendeletre vonatkozólag. — Nyitra vármegyének a m. kir. honvédség jelenlegi egyenruhájának megváltoztatása s magyar jellegű egyenruha behozatala iránt a képviselőházhoz intézett felirata. — Ugyanannak felirata a magyar nyelvű cégfeliratok kötelező használata tárgyában. — Kolozsvármegyének a vármegyei önkormányzat teljességének visszaállítása végett belügyminiszter urhoz intézett s pártolás végett megküldött felirata. — A szegedi Rákóczi szoborbizottság megkeresése az ottan felállítani szándékolt szoborra adományozás iránt. — A városi árvaszéknek javító-intézet felállítatására irányuló megkeresése. — A város segéd-, kezelő- és szolga személyzetének fizetés és lakbérrendezésre irányuló kérvénye. — Szabolcsvármegye törvényhatóságának megkeresése, oly értelmű rendelkezés megtétele végett, hogy a korezmák és pálinka mérések ünnep- és vasárnapokon d. e. 9 órától d. u. 4 óráig zárva tartassanak. — A piacrendezés tárgyában alakított bizottságnak javaslata. — Polgármester jelentése az iránt, hogy a város, mint a szőlő- és borkészítő szövetkezet részvételével, csatlakozzék-e a szövetkezet felszámolását sürgetőkhöz. — Mártonfalvi ev. ref. egyház kérvénye a martinkán építendő imaház és iskola céljaira 45,000 drb téglá, 12,000 drb lapos és 100 drb kupás cserép adományozása iránt. — *Roncsik Lajos* főszámvevőnek jelentése a mentő-egyesület fontartási költségeinek fedezése tárgyában.

Az építési bizottság ülése. A város építési bizottsága tegnap ülést tartott, melyen *Kovács József* polgármester elnökle mellett jelen voltak: *Aczél Géza* főmérnök, *Debreczeni Jenő* gázgyári igazgató, dr. *Tüdös Kálmán* tiszti főorvos, gróf *Degenfeld József*, *Tóth István*, dr. *Burger Péter*, dr. *Balkányi Miklós*, *Márton Imre*, *Márk Endre*, *Riekl Antal*, *Pálffy Gábor*, *Szikszay Lajos*, *Horváth János*, *Haty Kálmán*, ifj. *Schwarz Vilmos*. A bizottság az építési szabályrendeletnek azon pontjait dolgozta át, melyeket a kormány kifogásolt. A szabályzat egyes pontjait *Aczél* főmérnök ismertette, s a bizottság a miniszter által kívánt összes módosításokat végrehajtotta.

Kulhanek menyasszonya.

Lefoglalták az óvadékok.

Jönnek a becsapottak.

Január 16.

(Saját tudósítónktól.) Az országos szélhámosságok révén hirhedtté lett *Kulhanek Adolf* ellen még most is egyre érkeznek feljelentések. Furfangos csalásainak itt is, ott is volt áldozata, akik most — amikor a pénzkereskedő csaló hurokra került — sietnek a bírósághoz orvoslást keresni, a rajtuk esett sérelemért.

A törvény természetesen a jog-sérelemeket orvosolni fogja és büntetést fog mérni *Kulhanekre*, ha szélhámosságai, csalásai bebizonyosodnak. Amde *Kulhanek* megbüntetésére még nem adja vissza a megkárosítottaknak elharácsoltt ezreiket. A károsok pedig szeretnék a veszett fejszének legalább a nyelét megmenteni. Szemet vetettek a becsapott emberek arra a hatezer koronára, amelynek ellenében *Kulhaneket* az előző vizsgálati fogságból szabadlábra helyezték és biztosítási végrehajtást kértek az óvadékokra vonatkozólag. Ha bebizonyul, hogy a bejelentett követelések valóban *Kulhanek* üzelmeiből folynak, úgy a vizsgáló bíróság bünyügyi zárlatot fog elrendelni az óvadékokra.

A becsapott atyafiak azonban még akkor sem juthatnak pénzükhöz, mert elsősorban a bejelentett követelések háromszorosan felülhaladják az óvadék összegét. De meg hiábavaló a bünyügyi zárlat is, mert — mint értesülünk — az óvadékokot nem *Kulhanek* tette le, hanem menyasszonya, *Gál Juliánna* jász-kiséri magános hölgy, aki a bünyügyi zárlat esetén szóbeli igényt jelent be.

A nagy szélhámosság, aki maga is dicsekszik azzal, hogy ő *Strasznovnak* a tanítványa, nem régen ismerkedett meg *Gál Juliánával*, akinek *Jász-kiséri* szép vagyona van. A még fiatal, az urától elvált asszony szemet szurt *Kulhaneknek* és addig kerülgette, addig édesgette a menyecskét, amíg ennek is megnyitotta szive és elhatározta, hogy bánatos magánosságát megosztja *Kulhanekkel*.

Jó arcu, sima modoru, szimpatikus megjelenésű ember *Kulhanek*.

aki sertéskereskedőnek adta ki magát. Jászkisérien gyakran megjelent, a fiók Straszov és kedvese oldalán szótték a jövőről rózsás álmaikat.

Közben kiderültek Kulhanek szélbámosságai és menyasszonya — aki nem tudta a dolgokat addig — nem hagyta el Kulhaneket, akit nagyon megszeretett. Sőt sietett lenni érette az óvadékok, hogy megmentse szerelmét a fogházból. Az akkor sikerült is neki, de Kulhanek újból visszakerült az általa már ismert levegőbe, ahonnan most már nehezen hozza ki akár a menyasszonya, akár a pénze.

Színház.

Műsor.

Január 16. Szóda: „A vig özvegy”. (C. bérlet.)

Január 17. Csütörtök: „Végrehajtó”. Bálkirálynő. Vedress Gyula jubileuma. (A. bérlet.)

Január 18. Péntek: „Koldus gróf”. Kornay Berta első vendégfelléptével. (B. bérlet.)

Január 19. Szombat: „Gésák” Kornay Berta második vendégfelléptével. (C. bérlet.)

Január 20. Vasárnap: D. u. „Lili.” Este „Nebántsvirág”. Kornay Berta utolsó vendégfelléptével. (Kis bérlet.)

* **Fenn az ernyő, nincsen kas.** Művészi jelentőségű eseményt képez az idei szezon történetében a tegnapi előadás. *Szigligeti* Ede klasszikus vigjátékának alakjait hiába is lengi körül a mult idők levendula illata, művészi alkotás ez a darab, bevonva a mulandóságtól megmentő nemes patina által. Hiába változtunk a változó időkben, ami művészi alapokra épült, az maradandó. *Zilahy Gyula* vigjátéki gárdája pedig büszke lehet a tegnapi sikerre. Ime láthatta a közönség, hogy mely darabok nevelték a színészet históriát. Könnyű volt nagygyá lenni olyan szerepek mellett, mint például a tegnapi vigjáték alakjaié Korszellem, társadalmi viszonyok változása mellett is győzedelmeskedtek a régi igaz művészettel megrajzolt eredeti magyar alakok s jóleső derű loptak a nézőtérre. *Zilahy Gyula* művészete teljes mivoltában érvényesült. Az a művészet, mely ékessége volt még nem régen az ország első drámai műintézetének. És a többi szerepek is erőmérői voltak a többi közreműködőknek. *Ardai Ida* szintén legfényesebb sikerét aratta, ugyancsak *Szabó Irma* és *Békés Gyula*, akiknek tehetsége épen a tűzpróbán keresztül értékelhető igazán. *Ternyey Lajos*, *Hahnel Aranka* járultak még hozzá az előadás sikeréhez. Nem nehéz megjósolni, hogy a darab többi előadásai alkalmával épen úgy el fog kelni az utolsó belépő jegy is, mint tegnap este, mikor is egyetlen hely sem maradt gazdátlanul. (Sz.)

* **Vedress Gyula** ma érkezik a déli vonattal, hogy részt vegyen a „Végrehajtó” vigjáték próbáján, melynek holnapi jubiláris előadása elő nagy érdeklődéssel néz közönségünk, a vendégen kívül részt vesznek az előadásban *Ardai Ida*, *Bézei, Deéssy, Szakácsné, Szabó Irma*. — A „Végrehajtó” előadása előtt színterkerül a „Bál királynő” kedves vigjáték, melyben rendkívül hálás szerepe van *Zilahynak*, kivüle részt vesznek *Hahnel Aranka, Ternyei, Deéssy, Sarkadi, Bézei, Vadász, Arday Ida* stb.

* **Színházi hírek.** *Kornai Berta* pénteken kezdi meg vendégszereplését a „Koldus gróf” operettben; első felléptére legjobb szerepét választotta: „Jessi” koldus leányt.

Kornai a budapesti Magyar színháznak egyik oszlopos tagja volt. Az operette többi szereplői: *Radó Anna, Szakácsné, Polgár, Sarkadi, Árkossy, Szalai, Karacs, Szabó Gyula, Vadász*. — Tekintve a nagy érdeklődést, mely ugy a *Vedress Gyula* vendég szereplése, mint a *Kornai Berta* felléptei iránt mutatkozik, *Zilahy igazgató* értesíti a n. é. közönséget, hogy mind a négy előadásra a jegyek már ma naptól válthatók a színházi pénztárnál.

* **A színházi ruhatár ügye.** A város árlejtési hirdetményt bocsátott ki a színházi ruhatár építésére. A határidőig, tegnap délelőtt 10 óráig két ajánlat érkezett be: a *Biczó Gyula* és *Tóth István* kőművesmesteré. Mindkét pályázó áremeléssel hajlandó elvégezni a munkát, és pedig *Biczó* 14 százalékos, *Tóth* 15 százalékos felülfizetéssel. A pályázók elmondják, hogy 1903. óta, mikor a terv és költségvetés készült, a munkabérek 30–40 százalékkal emelkedtek s különben is magasabbak lesznek az árak. Az ajánlatokat tegnap délelőtt bontották fel. Sorsuk felett legközelebb a tanács fog dönteni.

Debreczen

a vasárnapi pálinkázás ellen.

(z) Az alkohol ellenes mozgalom lassan, de biztosan halad a maga erkölcs- és egészségügyi viszonyainkat megjavítani célzó útjain. Különösen eredményeket ér el pedig mindazon esetekben, mikor nem helyezkedik a maga merev álláspontjára s mindennemű alkohol-élvezetet diszqualifikálni akar, így a mértékletesen használt bor- és sörivást is, hanem amikor az alkoholnak valóban az ördög konyháján kotyvasztott mérge: a pálinka mértéktelen fogyasztása ellen fordul.

Az ország több részében indult mozgalom, hogy a köznépnek vasárnapi pálinka fogyasztása korlátoztassék, olyanformán, hogy a vasárnapi munkaszünet tilalma terjesztessék ki a pálinka-kimérésekre, nevezetesen tiltassék meg a pálinka kiszolgáltatása bizonyos időre.

Debreczenben is visszhangra találtak a vasárnapi pálinkázás ellen megharsant riadó hangjai s egy beadvány fekszik a városi tanács asztalán ez ügyre vonatkozólag. A beadvány bizonyos tapasztalatokat szűr le a debreczeni mentő-egylet eddigi működési statisztikai kimutatásából s azt igazolja; amit különben régen tudunk, hogy vasárnaponként és szombat esténként sok embert ver le a lábáról a pálinka, dacára annak, hogy — mint ezt tapasztalhattuk — sok lelkiismeretes kimérő maga is megtagadja a további kupicák kiszolgáltatását, ha azt látja, hogy az illető már közel áll a teljes lerészegedéshez.

Írásbeli beadványról lévén szó, ez az indítvány legközelebbi közgyűlési naprendre kerül. Sok, sok érdeket: állami és magánérdeket sért ez az indítvány, amely felett a közgyűlési tagok, a városatyák bölcsesége lesz hivatva érdemlegesen dönteni.

Debreczen város tanácsához a következő beadványt adta be dr. Burger Péter bizottsági tag:

Tekintetes Tanács!

Tisztelettel bátorkodom alábbi indítványomat ama kéréssel beterjeszteni, hogy azt kellő időben a szakbizottságokkal le tárgyaltatva tanácsi javaslattal lehetőleg a legközelebbi közgyűlés napirendjére kitézni méltóztatassanak.

Indítvány.

A vasárnapi munkaszünetnek általános radikális kiterjesztése az állami jövedékekre ma még több okból kivihetetlen

lévén: arra kérem a tek. törvényhatóságot készítsen szabályrendeletet a pálinka méretek és korlátlan italmérésre jogosított szatócs boltoknak szombat estétől hétfő reggelig zárva tartása tárgyában.

Nem szükséges ma már a legveszedelmesebb népméreg, a pálinka pusztításairól, súlyos szociális, közegészségi és közérkölcseági káraitól bővebb magyarázatokba bocsátkoznom. Tény az, mert statisztikai beigazolást nyert, hogy e méreg több embert öl évente, mint valamennyi járványbetegség, a tüdővést sem véve ki és mint a legveszedesebb háború. A bűntények, balesetek, erkölcsi és anyagi romlás tulnyomó részben — a pálinka mértéktelen ivásának eredményei.

Helyi tapasztalataim, kivált a mentő állomáson nyert adataim is azt bizonyítják, hogy ez irányban itt városunkban is mily szomorú, sőt kétségbeejtő a helyzet. Derék mentőinknek, becsületes rendőreinknek szombat estétől hétfő reggelig valóságos permanentiában kell lenniök a sok állattá alacsonyodott, éktelen Istenkáromlással duhajkodó, részegen fetregő alakok miatt.

Megtörtént mentőink rövid pár hónapi működése alatt magam is tanuja voltam, hogy nem győztök elszállítani vasárnapon a holt részeket.

Mindnyájan tudjuk, látjuk, tapasztaljuk ama botrányos állapotokat, melyek kivált vasárnaponként és abban az időben, midőn minden jó lélek templomban dicséri az Urat, egy-egy ilyen méreg-bódóiban és körzetébe uralkodnak.

Megbotránkozunk, panaszkodunk, sópánkodunk, csak éppen tenni nem merünk ellene!

Lám, Tamásda kis biharmegyei község, megemberelte magát és Biharország tiltakozása dacára a magas kormánytól, ki tudta eszközölni, hogy koresmáitvasár- és ünnepnapokon zárva tarthassa.

Ugyancsak javaslom én a t. törvényhatóság humánus érzésébe vetett hitel és a magas kormány immár beigazolt, helyes irányú intézkedésébe vetett bizalommal; mert kétségtelennek tartom, ha mi itt a pálinka-vések zárva tartását vasár- és ünnepnapokon elhatározzuk, az fent kormányhatósági jóváhagyást nyerend stb.

Hírek.

Kossuth a debreczeni függetlenségi párthoz.

Debreczen, jan. 16.

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt, december 23-án tartott tisztújító közgyűléséből táviratilag üdvözölte *Kossuth Ferenc* kereskedelemügyi minisztert, az országos függetlenségi és 48-as párt elnökét. A közgyűlés jó kívánatokon kívül törhetetlen ragaszkodásáról is biztosította pártunk kitűnő elnökét.

Kossuth az üdvözlésre a következő levelet intézte *Márton Imréhez*, a debreczeni függetlenségi párt elnökéhez.

Budapest, 1907 január 12-én.

Igen tisztelt Pártelnök Ur!

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt tisztújító közgyűlésének határozatából hozzám intézett üdvözlő táviratukért, nagybecsű ragaszkodásukért és jó kívánatukért fogadja debreczeni pártunk pártunk vezetésébe és minden tagja őszinte köszönetemet és viszont üdvözlésem nyilvánítását.

Hazafias tisztelettel
Kossuth.

A „Debreczen“ szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

— **Személyi hírek.** *Weszprémy* Zoltán főispán, *Kovács* Gyula alispán, *Kovács* József polgármester ma délelőtt a fővárosba utaznak.

— **Kinevezés.** A közös hadügyminiszter *Burger* Márton dr. 32-ik gyalogezredbeli tartalékos hadapród-tiszthelyettes a debreczeni 39-ik gyalogezredhez tartalékos hadnaggyá nevezte ki.

— **Thaly Kálmán dr.** kitünő országgyűlési képviselőnk a pozsonyi Toldy-kör tegnap tartott tisztújító közgyűlésén egyhangú lelkesedéssel elnökvé választotta. A nagy tudós ezuttal ötödikben kerül a Toldy-kör elnöki székébe.

— **Füleky Pál tiszteleti tagsága.** *Füleky* Pál gyógyszerész tudvalevően leg-agilisabb, legönzettelenebb tisztviselője volt megalakulása óta a debreczeni siket-néma egyesületnek. Most, hogy *Füleky* az egyesületnél elfoglalt pénztárnoki tisztáról betegsége miatt lemondott, az egyület azzal fejezte ki iránta érzett nagyrabecsülését, hogy tiszteleti tagjává választotta meg. Az erről szóló oklevelet *Oláh* Károly s a siket-néma iskola tanárkara nyújtotta át *Füleky*nek. *Oláh* tanácsnok szép beszédben üdvözölte az ünnepeletet, ki meghatottan köszönte meg a ki-tüntetést.

— **Hevesvármegye Átirata.** Hevesvármegye híres átirata, mely az alkotmánybiztosítékok törvénybeiktatását kéri a parlamenttől, tegnap megérkezett Hajdúvármegyéhez is. A társtörvényhatóság e fölrát pártolását kéri. Hajdúvármegye közönsége a tavaszi közgyűlésen foglalkozik az átirattal.

— **Vándorló darabant.** A most esztendeje történt debreczeni fődarabantverést követő leketlen üldözések alatt nem volt egyetlen ember, aki a darabant kormányának olyan uton nagyobb szolgálatot tett volna, mint dr. *Várady* Sándor a debreczeni ügyész-ség akkori vezetője. A darabantszolga ügyészt a nemzeti kormány igazságügyminisztere áthelyezte Marosvásárhelyre, de ott el sem foglalhatta állását, mert a vásárhelyiek között bizony rosszul járt volna darabantszolgalataiért. Megvonták hát tőle az ügyészi megbízatást és Polónyi az ipolysági törvényszékhez helyezte bírónak. Bizony, az ipolyságiak sem a legnagyobb rokonszenvvel fogadták *Várady*t, akivel szemben minden vonalon érvényrejutatták a társadalmi bojkottot. Az így Ipolyságnál is elüldözött darabant kreaturának most Temesvárt jelölte ki a miniszter. A hivatalos lap tegnapi száma közli ugyanis, hogy *Várady*t saját kérelmére Temesvárra helyezte a király.

— **Milyen házakat szabad építeni?** A város építésügyi bizottsága tegnap igen figyelemreméltó határozatot hozott, mely hivatva van arra, hogy osztatlan helyesléssel találkozzék a közönség körében. Kimondta a bizottság, hogy Debreczenben ezntul 2 méter 20 centiméternél alacsonyabba nem szabad építeni az új házak ablakait, továbbá, hogy az ablakoknak vagy befelé kell nyílniok, vagy ha kifelé nyílnak, olyan závarral látandók el, melyek az ablakot egészen a ház faláig behajtják. A sok koponyatörés s más kisebb balesetek, melyek a régimódi ablakkészítés mellett napirenden voltak, így hála istennek megszűnik. Igen érdekes, hogy a debreczeni házak közül ma közel négyezer ütközik be ebbe a megal-

kotandó szabályrendeletbe. E házak ablakait most ujjakkal kell fölcserélni.

— **A siket-néma egyesület küldöttsége Apponyinál.** A siket-némákat gyámolító debreczeni egyesület *Apponyi* Albert gróf vallás- és közoktatásügyi minisztert dísztagjává választotta. A gyönyörűen kiállított díszpolgári oklevelet *Weszprémy* Zoltán főispán vezetése mellett holnap adja át egy küldöttség Apponyinak. A küldöttség tagjai; *Kovács* József polgármester, *Oláh* Károly közművelődési tanácsos, *Gácsér* József siket-néma iskolai igazgató s az egyesület hajdúmegyei igazgatósági tagjai közül azok, kik az ugyanezen ma induló utági küldöttségben részt vesznek. A miniszter a képviselőházban fogadja a küldöttséget.

— **A város vízvezetéke.** A városi vízvezeték és csatornázás elkészítésével megbízott *Törs* és *Ormai* budapesti cég tegnap levélben értesítette a mérnöki hivatalt, hogy a vízvezetési munkálatokat a közeli napokban megkezdik.

— **Pénztárnok-választás.** A debreczeni siket-némákat gyámolító egyesület *Füleky* Pál helyére ifjabb *Schwarz* Vilmost választotta meg pénztárnokává.

— **Gyufaoldatot ivott.** Az Ujföldön *Badó* József birtokosnál szolgált *Kovács* István feleségével és egy éves gyermekével. Ez év első napján *Kovács* eltűnt s azóta az Ujföld egy másik tanyáján tartózkodik. Felesége üzent érte, mire *Kovács* azt üzente vissza, hogy neki nem kell már többet. Ez annyira elkészerítette az asszonyt, hogy gyufaoldattal megmérgezte magát. Beszállították a közkórházba, ahol súlyos betegen fekszik.

— **A szerelem halottja.** Szerelmes volt szegény *Szabó* Márton hajduböszörményi gazdalegény s mivel reménytelenül szeretett, teher volt neki az élet. Két hónappal ezelőtt marólugot ivott. A mérge összeeggette a belső részét és a szerencsétlen ifju azóta súlyos beteg. Tegnap végre megváltotta lelki és testi szenvedéseitől a halál. Az öngyilkosság Hajduböszörményben nagy részvétet keltett.

— **Öngyilkos kerékgyártó.** Tég-lárról táviratozzák, hogy *Bathó* János 52 éves kerékgyártó segéd tegnap felakasztotta magát. Mire megtalálták, már meghalt. — Az öreg ember életuntságból lett öngyilkossá.

— **Kivándorlás.** A vármegye alispáni hivatalától tegnap K. Tóth Sándor vámospéresi lakos Amerikába szóló utlevelet kért s kapott.

— **Ingyen küldünk** bárkinek mutatóvány számot, ha pontos lakcímét velünk közli. Kiadóhivatal Arany János-utca 2., földszint 2., ajtó (Hungária-épület). Telefon számunk 412.

— **Talált tárgyak elárverezése.** *Stingly* Kálmán debreczeni vasuti állomásfőnök közli az alábbiakat:

A vasuti kocsikban és állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőrdöök, táskák, kalapok, esernyők, botok, ruha- és fehérneműek stb. Debreczen állomás p. dgvaszfelvételi helyiségben 1907. évi január hó 22-én d. u. 2 órakor kezdődő nyilvános árverésen elfognak adatni.

Lapkihordó fix fizetéssel, előfizetők szerzése után járó jutalék biztosításával felvétetik a kiadóhivatalban (Piac-u. 9). — **Ugyanott utcai lapelárusítók is felvétetnek.**

x **Valódi francia és amerikai gummi** különlegességük legnagyobb választékban *Schön Sándor* keztü, kötszer és orvosi műszertárában, Debreczenben, Piac-utca 12, Stenczinger-ház.

x **Varju János főgimn. tanárnak** „A magyar szellem művelődés történelme“ című munkája *Csáthy Ferenc* és minden könyvkereskedésben kapható. Fűzött példány ára 6, diszkötésű példányé 8 korona.

x **Kerestetik:** két szoba, előszoba irodai célra, Piac-utcán. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek.

x **A hegedű titka.** Komáromi M. fő-üzletében főtér 63. és fiók-üzletében *József* kir. u. saját ház. Ajándékok legjutányosabban részletfizetésre is kaphatók. Mindenféle zeneművek, harmonium és cimbalomból. Cimbalomvételnél ingyen tanítás. Eredeti római hegedűhurok csak itt kaphatók. Kitünő zongora és cimbalom hurok most érkezett hurfonógépen készülnek. Zongora hangolás a vidéken a legnagyobb szakértelemmel teljesít.

x **Nyári lakást** keresek a Nagyerdőben, vagy valamely kellemes kertben, Értekezhetni lehet *Neumana* M. ruhaüzletében Piac-utca 51. sz.

x **Menyasszonyi és alkalmi** ajándékok a legolcsóbbak *Mentze* Henrik újdonságok áruházában, Kossuth-utca 4-ik szám alatt.

A jogász és tisztviselőkör bálrendező bizottságának velem történt megállapodása folytán a február hó 2-án rendezendő álaros estélyre szükséges jelmezeket a legnagyobb titoktartás mellett szállítom. Megrendeléseket a mai naptól kezdve e hó 28-ig elfogad *Aszmann* Ferenc uri divat kereskedő Debreczen, Piac-utca 27. Városházzal szemben.

x **Butor remek kiállítás.** Felhívjuk a közönség figyelmét arra az érdekes kiállításra, mely *Schwartz* Vilmos Piac-utcai üzletében látható, ahol is a magyar iparművészet legmodernebb stílusú remekei láthatók. Szobaberendezésekben páratlanul szép nagy raktár áll ott a közönség rendelkezésére, ugyszintén olcsóbb, közönségesebb fajta butorokban is dus raktár van felszerelve.

Mulatságok.

A polgári-kör bálja Ma, január 16-án, szerdán este lesz a „Bka“ disztermében. Jegyek előre válthatók *Csáthy* Ferenc, *Gyürky* Sándor és *Márton* Gyula urak üzletében. Személy-jegy 3 korona, páholy-jegy és család-jegy (4 személyre) 8 korona.

Kaszinó-estély. A f. hó 28-iki kaszinó-estély meghívót — kizárólag a tagok részére — ma és holnap küldi szét a vizalmi-bizottság. A meghívók izléses kiállítása már előre sejtetni enged, hogy az estély is a megszokott fényvel és hangulattal fog lezajlani. Nemcsak a helybeli, de a vidéki tagok is nagyban készülnek a régen várt mulatságra, amely a farsaag piéce de resistance-a lesz.

A nőgyelet kabaréja. A jótékony nőgyelet kabarájáról adott tudósításunkból véetelenül kimaradt az, hogy *Sámy* László „Kis áruló“ c. operettjének egyes részleteit adta elő zongorán. A jeles fiatal zeneszerzőt lelkesen megtapsolták.

A mi bálunk. Az egész városban nagy érdeklődéssel várják a szombat esti mulatságot, amelyet a függetlenségi kör rendez az Arany Bika szálloda disztermében. Tiszta, magyar közönség, igaz magyaros jókedv: ezek jellemzik évről-évre a mi bálunkat, a függetlenségi kör bálját, mely az idén is méltó lesz régi hírnevéhez.

A osztradiák áruosarnok-szövetkezete ma este magyaros bált rendez a Korona disztermében. A vendégeket nemcsak szívesen látják, de ingyen borral is megvendégelik a mulatságon, mely a törzsgyökere debreczeni iparosságának mindig híres estélye volt. Így lesz ez minden valószínűség szerint ma is. A mulatság nyolc órakor kezdődik.

Éjszakai hírek.

— Express tudósítás. —

Nessi Pál ügyei. Dr. Nessi Pál ügyvéd ellen megvesztegetésért és csalásért 4 ügyben indult meg a vizsgálat. A budapesti törvényszék tegnap foglalkozott a bűnpörökkel. Dr. Nessi Pált dr. *Abrahám Dezső* országgyűlési képviselő *debreczeni* ügyvéd védte. Dr. Nessit egy esetben helyezték vád alá csalásért és pedig azért, mert két év előtt megvette Komárom Károlynak a házát s az a megállapodás jött létre közöttük, hogy az ingatlanra első helyen egy 50,000 koronás bankkölcsönt fognak bekebelezni. Ennek megfelelően irást készítettek, de a kiállított bekebelezési engedélyen az összeget nem tüntették fel. Történt aztán, hogy első helyre eszupán 45,000 koronányi bankkölcsön jutott. Mivel pedig ekként Nessi ötezer koronával látszólagos előnybe jutott, a törvényszék család vétsége miatt vádhatározatot hozott ellene. A főtárgyalást legközelebb megtartják.

Öngyilkos aggastyán. Makón *Szibrik Károly* 70 éves aggastyán felesége halálán annyira buslakodott, hogy öngyilkossági szándékból a kutba ugrott, ahonnan azonban kimentették; ma reggel azután felakasztotta magát és meghalt.

Kellemetlen utitársak. Hadji Hremszovics beoljái kereskedőnek kellemetlen kalandja támadt a napokban. A kassa-oderbergi vasut egyik állomásán beszállt hozzá a kupéba két férfi és egy nő. Különösen a nő mutatott nagy hajlandóságot a barátkozásra s míg a két másik utitárs díszkréten kiment a folyosóra, szerelmes szavakat suttogott a kellemesen meglepett Hadji fülébe. Mikor a két ur visszajött, a hölgy bemutatatta őket, mint szolgabírákat. Oderburg előtt egy állomáson a társaság bucsút vett Hadji urtól, a ki Oderbergben az átszállásnál vette észre, hogy utitársai emlékül vitték magukkal bőrdíjút és 2240 koronát tartalmazó tárcáját. A rendőrség keresi a kellemetlen utitársakat.

Mikor az öngyilkos viccel. *Rózsa Antal* 20 éves bőrdíj készítő ma éjjel az *Izabella-utca* 37. számú házban mellbe lőtte magát és meghalt. *Rózsa* az éjjel féltizenkettőkor jött haza és bement második emeleti lakásába. Kévéssel később kijött, lement a kapuhoz és kicsengette a házmestert. Mire ez kiment, *Rózsa* felszaladt az emeletre. Egynehány pere múlva újra csengettek, amikor a házmester bosszankodva esapta be a kaput, amely előtt senki sem volt, a második emeleten lövés dördült el. Felszaladt és saját lakásának ajtaja előtt véreben látta *Rózsa* Antalt. Mire a mentők kiérkeztek, az öngyilkos meghalt.

Távirat és telefon.

Polónyi ellen.

Budapest, jan. 15. A Polónyi-ügy élénken foglalkoztatta ma is a politikai köröket. Egyik darabont ujság szerint Polónyi helyett már *csendes* jelölte is az alkotmánypárt *Szivák Imrét*, a néppárt *Günther* Antalt. Persze ebből mi sem igaz s holnap jönnek majd a hivatalos cáfolatok.

Darányi földvásárlásai.

Budapest, jan. 15. Darányi miniszter ma megvásárolta Klár gróf 5100 doldnyi zborói birtokát, melyhez Rákóczi Ferenc egykori kastélya is tartozik. Ezt a birtokot részben bérletekre, részben eladásra parcelálni fogják.

Justh sem mond le.

Budapest, jan. 15. Justh Gyula a képviselőházban ma történtek miatt komolyan gondolt arra, hogy

lemond az elnökségről, de később Wekerle miniszterelnöknek kijelentette, hogy maradni fog.

Öngyilkos vadász-önkéntes.

Budapest, jan. 15. A Genti szállodában ma Domay József vadász-önkéntes, egyik fővárosi előkelő család tagja öngyilkos lett. Öngyilkossága okát nem tudják.

150 birói kinevezés.

Budapest, jan. 15. A hivatalos lap holnapi száma 150 birói kinevezést fog közölni.

Meginnt Munkács.

Munkács, jan. 15. A múlt hónapban megejtett községi választásokat az igazoló választmány a választásnál elkövetett nagyfoku visszaélések miatt a város mindhárom kerületében megsemmisítette.

Az osztálysorsjáték huzása.

Budapest, jan. 15. Az osztálysorsjáték tegnapi huzásán a következő nyereményeket sorsolták ki:

20000 koronát nyert: 52705.
10000 koronát nyert: 124506.
3000 koronát nyertek: 36304 95703
2000 koronát nyertek: 95697 106591
1000 koronát nyertek: 15795 34517 62841 95770 97630 106766.
500 koronát nyertek: 7769 8206 17687 10683 12493 22172 24748 35819 42795 4300 44038 56529 46373 46603 48289 47856 50454 51572 55399 58808 60667 63996 64953 57697 70075 75886 80251 82678 83097 83121 85510 86521 86669 87615 89455 89642 92655 95137 95155 96650 99716 100043 102377 103264 106550 11189 116824 116931 117616 123652.

A végrendelettitka

cimű regényünket közelebb kezdjük meg.

Törvényszék.

§ Csendőrpüföles büntetés nélkül. Még 1904 júniusában történt, hogy Püspökladányon a csendőrségi laktanyában *Németh Pál* őrsvezető a laktanya udvarán inzultálta, bántalmazta *Zamodits János* püspökladányi lakost, aki az őt torokragadó csendőrt megkapta és meg is verte. *Németh* feljelentésére a törvényszék 8 napi fogházra ítélte *Zamoditsot*, aki persze megfelebbezte az ítéletet. A debreczeni kir. ítélőtábla büntető tanácsa most foglalkozott *Unger* bíró elnöklése alatt az ügyvel. A táblai főtárgyaláson a vádat dr. *Bálint* Zsigmond ügyész képviselte, a védelmet pedig dr. *Schwarz* igen tehetséges, fiatal ügyvéd látta el. A tábla megváltoztatta az elsőfoku ítéletet és *Zamoditsot* felmentette azzal az indokolással, hogy az ő eljárása önvédelem volt és hogy a védelem tanuit ki sem hallgatták. Az ítélet jogerőre emelkedett.

§ Kuriai birói cím. A király *Tar Gyula* debreczeni királyi ítélőtáblai bírónak a kuriai birói címet és jellegét adományozta.

Férfi és fiu kalapok,
valamint cilinderek
nagy választékban
Békés Lajos
uri dívat üzletében.

Hol kapható a kora reggeli órákban a

"DEBRECZEN"

politikai napilap?

Egyes szám 2 krajcár.

NAGY SAMU dohánytőzsdéje,
Piacz-utca Városház.

Özv. GRÉF SÁMDORNÉ dohánytőzsdéje,
Kossuth-utca, Városház.

SEPPÉL GYULA dohánytőzsdéje,
Rózsa-utca, Városház.

SCHVARTZ NÓVÉREK dohánytőzsdéje,
Debreczen, Piacz-utca 14.

NAGY FERENCZNÉ dohánytőzsdéje,
Piacz-utca 14.

TÓTH JULISKA dohánytőzsdéje,
Hatvan-utca 2.

FISCHER CILI dohánytőzsdéje,
Piacz-utca 11.

SCHVARCZ DÁNIEL tajtékpipa-
üzlete,
Piacz-utca 29.

SZENTKIRÁLYI TIVADAR
dohánytőzsdéje,
Piacz-utca 28.

Özv. KANDEL JÓZSEENÉ
dohánytőzsdéje,
Piacz-utca 65.

NEUMANN SAROLTA dohánytőzsdéje,
Piacz-utca 60.

LINDENFELD KÁLMÁNNÉ
dohánytőzsdéje, Piacz-utca 85.

DARVAS MIKSA fűszerüzlete,
Teleki- és Deák Ferencz-utca sarok

Özv. BALOGH JÓZSEFNÉ
dohánytőzsdéje,
Csapó-utca 16.

Özv. MEINARTH LAJOSNÉ
dohánytőzsdéje,
Szent-Anna-utca 14.

KÁNTOR ERNŐ fűszerüzlete,
Szent-Anna-utca 36.

RANKAI BÉLA fűszerüzlete,
Szent-Anna-utca 55.

BURAY JÓZSEF fűszerüzlete,
Bocskai-tér 1.

RANKAI GYÖRGY fűszerüzlete,
Bocskai-tér 12.

BÁTHORY JÓZSEF fűszerüzlete,
Kigyó-utca 53.

CZILI MIHÁLY fűszerüzlete,
Burgundia-utca 14

MERKLI FERENCZ fűszerkeres-
kedése, Fűvészkert-utca 14.

BÁN KÁLMÁN fűszerüzlete,
Darabos-utca sarok.

KULCSÁR ENDRE fűszerkereskedő,
Egyház tér 5.

HERNÁDY PÁL fűszerkereskedő,
Péterfia-utca 61.

GLÜCK IZIDOR fűszerüzlete,
Péterfia-utca 78.

HAJNAL PÉTER fűszerüzlete,
Hadház-utca 3.

LELESZ LÁSZLÓ fűszerüzlete,
Darabos-utca 48.

DÁVID ZOLTÁN fűszerkereskedő,
Eötvös- és Rákóczi-utca sarok

KISS JÓZSEF fűszerüzlete,
Rákóczi-utca 24

MOGYORÓSSY GYÓZÓ fűszerüzlete,
Rákóczi-utca 45.

VÁRRAY JÁNOS fűszerüzlete,
Meszena-utca 1.

SZÓKE DÁNIEL aranyműves üzlete
és dohánytőzsdéje,
Csapó-utca 30.

SÁRKÖZY és FOGARASSY
fűszerüzlete,
Hatvan-utca 17.

Kitünő minőségű
pörkölt

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható

Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldéjében
Piacz- és Miklós-utca sarok.

Köhögés, rekedtség és hurut ellen nincs jobb a
RETHY-féle

pemetefü cukorkánál.

Vásárlásnál azonban vigyázzunk és határozottan RETHY-félét kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.

1 doboz 60 fillér.

Csak RETHY-félét fogadjunk el.

Serravallo's

Vasas Kina-bora.

Bécs-i egészségügyi kiállítás 1906 legmagasabb díjazás.

Erősítőszere gyöngéledők, vérszegények és lábók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata.
Kapható:

J. Serravallo-nál
Triesz-Barcola.

A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fill.
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

KERESKEDŐK ÉS IPAROSOK HITELSZÖVETKEZETE

Csapó-utca 1. szám. Plac-utca 14. szám, (sarok) Hajdu-ház.

1907. január hó 1-ével kezdi meg működését. — Minden évtársulat 5 évre alakul.

Egy törzsbetét 50 fillér, mely hetenként avagy havonként fizetendő.

Vidéki tagok befizetéseiket bérmentve postai befizetési lapok útján teljesíthetik. Az eddigi tagok száma 929, kik 6030 törzsbetétet jegyeztek, a mi évi 156,780 korona vagyis 783,900 a korona befizetésnek felel meg egy évtársulat tartamára. Minden törzsbetét (50 fillér, — 25 kr.) után 100 korona kölcsön vehető fel, mely 50 fillérben befoglalatik a kamat is, tehát külön kamat nem fizetendő. Betétkönyvek naponta d. e. 9-12-ig, délután pedig 3-5-ig válthatók szövetkezetünk helyiségében.

Dr. Szöllős Dezső,
jogtanácsos.

Kozma László,
elnök.

Thieszen Arthur,
ügyv. igazgató.

A Harmat-Créme

arczsépitő és bőrápoló kenőcs, mely teljesen ártalmatlan és sem higanyt, sem olmot nem tartalmaz, a legrovidebb idő alatt megszüntet mindenféle szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtátkát, (mitesszer) s bőrbajokat. Kisimítja a ránczosodó kezdő arcbort s azt fehére, üdévé teszi. — Legjobb óvszer a szél és a nap befolyása ellen az arcra. Nem zsiroz, tehát nappal is használható. Hatása gyors és biztos.

Egy tégely Harmat-Créme 1 K.

Készítőhely s főraktár

Mihalovics Jenő gyógytára

Debreczen, Főpiac 31.,
városházzal szemben.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, KISTEMPLOM BAZÁR

Menyasszonyi kelengye

Női divat szövetek

Velezek — Selymek

Óriási szőnyegraktár

!! Linoleum !!

Aláírási felhívás.

AKI FIÁNAK pálya kezdetén pénzt akar adni.
AKI LEÁNYÁT gond nélkül akarja kiházasítani.
AKI ÖNÁLLÓSÍTANI akarja magát.
AKI HAZÁT, FÖLDET akar szerezni olcsó kényelmes lefizetésre.
AKI ÖREG NAPJAIÁRA betegségére nem akar másra szorulni, idején gondoskodják és lépjen be a

Népsegélyező Bank

m. sz. most alakuló II. évtársulatának tagjai sorába erejéhez mérten heti befizetéssel. Iskolás gyermekekre jövedelmi egyvénre való tekintettel már heti 10 fillér befizetéssel is be lehet tagul lépni. Betétjire mindenki könnyen törleszhető kölcsönt kaphat, mert társulatunk 6 és 12 évesek. Első évtársulatunk 1523 tagja 42085 betétet fizet hetenként, mely befizetés az évtársulatok lejártáig csak 1750,000 K. befizetésnek felel meg, mely összeg után a társulat tagjai 6 százalék haszonredményben fognak részesülni. Eddig 800 esetben 600,000 kor kölcsönt adtunk ki szövetkezetünk tagjainak. Tagul jelentkezhetni a Népsegélyező Bank m. sz. helyiségeiben Placz utca 42. szám.

AZ IGAZGATÓSÁG:

DOMAHIDY ELEMÉR,

Hajdu vm. és Debreczen sz. kir város v. főispánja elnök.

GERÉBY PÁL,

földbirtokos: ügyvezető igazgató,

FORRAI ERNŐ

földbirt. alelnök.

KONTSEK GÉZA

nagykeres. alelnök.

Dr. Balkányi Emil, Békés Lajos, Dr. Kun Béla, Dr. Berger Andor, Dávidházy Kálmán, Békés Emil, Somossy László, Lamprecht Frigyes: Lusztig Dezső, Werlin Sándor, Dr. Varga Elemér.

FELÜGYELŐ BIZOTTSÁG:

Gyuresényi Béla,

Trigánszky Emil,

Ungár Jenő.

Globin

a legjobb és legfinomabb
Czipó tisztítószer

Egyedüli gyáros: Fritz Schulz jun. részv. társ. Lipose és Eger.

Telefon szám 482.

Van szerencsém a n. é. közönség
b. tudomására hozni, hogy

* irodámat *

Bethlen-utca 40. sz. alatt megnyitottam,
hol földek, házak: szállók és különféle
üzletek anásvételét; házasságokat — a
legmagassabb körökben is, — továbbá
lakásokat közvetítek.

Amidőn még kiemelem, hogy ezen
ügyek elintézését a legszigorubb titok-
tartás mellett személyesen eszközölöm,
kérem szíves megbízásukat.

Tisztelettel

ifj. Bojtor Gábor.

Telefon szám 482.

!! Mélyen leszállított árak !!

Különösen kiemelendők:

75 cm. széles Anna flanel métere 17 kr.
Jó mosó velez és flanelok métere 25, 28,
32 kr. — 120 cm. széles Angol Cheviot
métere 55, 75, 80, 90 kr. — 120 cm. széles
tisztá gyapju kockás Cheviot métere 70 kr.

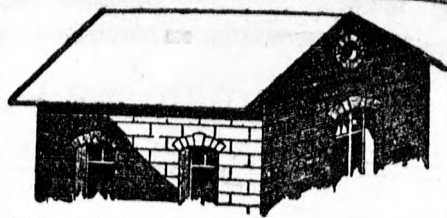
1 db mosó zefir bluz 70 kr.

1 darab flanel bluz 2 frt.

Fekete és színes férfi nyakkendők
óriási választékban,
feltűnő olcsó árakhoz!
Maradékok félárban.

Szabó Lajos Fiai

vászoni-, divat- és szőnyegáruház.

BIEHN-féle aszfalt-tetők

egyedüli raktára.

Vasbutorok,
Háztartási eszközök,
Mosógép,
Dagasztógép

SESZTINA LAJOSNÁL
Debreczen, Piacz-utca 23.

BÉKÉS LAJOS

debreczeni

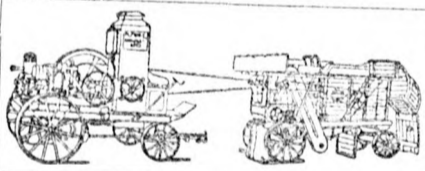
báli-ing készítményei a legtekélyesebbek.

Magyar gyártmány!

Csak az eredeti

„PLEWA” motorok és locomobilok

szolgáltatják a legolcsóbb és legmegbízha-
tobb üzemerőt malom és gazdasági celokra.
Tartósságuk egy emberéletre van kiszámítva.
Fogyasztás 2-3 filléryi nyersolaj, ben-
zin vagy szivógáz löerő és óránként.
Arjegyék és költségvetés ingyen. Kedvező
fizetési feltételek.

Czím:

DÉNES B.

motorspecialista

Bupapest, V., Lipót körut 15. sz.

Kérem a czímet pontosan feljegyezni és megőrizni.

SZŐNYEGHÁZ!

Valódi

Perzsa-Szőnyegek

minden nagyság és kivitelben
nagy választékban
kaphatók

Bosznay J. és Zárza

szőnyegáruházában

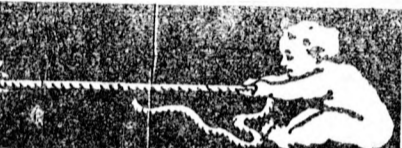
Debreczen Kossuth-u. 5.

SZŐNYEGHÁZ!

„Vigyázn ezen

bejegyzett

védjegyre

„Vigyázn ezen

bejegyzett

védjegyre.”

AGGÓDÓ ANYÁK

vázna, gyenge, a fejlődésben visszamaradt gyermekük érdekében emlékezzenek az

EGGER-EMULSIÓRA,

mely szer orvosi szakvélemény alapján, hivatva van a kisdetek élet- és fejlődésképes-
ségét teljes mérvben helyreállítani.

— A NÁDOR GYÓGYSZERTÁR Budapest, VI., Váci-körut 17-ik szám. —
bárkinek küld egy ingyenes bróbát 30 fillér előzetes beküldése ellenében (csomagolás
és portóért).

— Egy eredeti nagy üveg EGGER-EMULSIÓ 2 korona. —
Kapható Debreczenben: Balázs Ödön, Füleky Pál, L. Kovács Nádor, Koczián Dezső, Mihalovits Jónó, Muraközy
László, Radákovits Géza, Gröss Nagy Ferenc, Sziltes Ferenc, Sóth Béla gyógyszerészeknél.

Köszvény!

ellen ezernél több ki-
váló orvos és tanár
ajánlja és rendeli
betegeinek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszert.
egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k.
65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Gröss Nagy Ferencz

gyógyszerész

Debreczen.

Ha köszvényben, reumában, ischiásban
●●● szenved, — vegyen egy üveg ●●●

Dr. FLESCH féle

KÖSZVÉNY-SZESZT,

mely csuzt, köszvényt, reumát, kéz-, láb-,
hát- és derékfájást, kezek és lábak gyen-
geségét, fájdalmakat és daganatokat biz-
tosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő
alatt észlelhető. Kapható dr. Flech E. M.

„Magyar korona” gyógyszerárában, Győr,
Baross-ut 24. sz. — Másfél decziliteres üveg
ára 2 kor. Huzamosabb használatra való
„Családi” üveg ára 5 kor., 3 kis vagy 2
„Családi” üveg rendelésnél már bérmentve
utánvétellel küldjük.

Strom-Slipper! Hó-cipő!

Figyeljen erre a védjegyre

Csak a „Boston Rubber Shoe Company” cégtől — Bostonból — véve könnyűek, divatosak
és tartósak.

Kaphatók Debreczenben: MANDEL LIPÓT, BÉKÉS LAJOS, Fekete Jakab,
Kálnai Lipót, Aszman Ferenc urak üzletében. Főraktár Ausztria—Magyarország részére:

WELLISCH FRANKL & CO.

Wien, I., Fleischmarkt 12-14.

Nyomatott Debreczen szab. kir. város könyvnyomda vállalatánál.